

POT ALI CILJ?

Če je naš cilj izdati revijo, je cilj dosežen! Pred vami je tretja, jesenska številka letnika 2017. Toda to ni naš končni cilj, treba je namreč nadaljevati in izdati še katero številko. To pa je že pot, ki se ne konča tako hitro. Tako je tudi s potjo v gore; če bi imeli pred sabo le cilj osvojiti goro (ali je goro sploh mogoče osvojiti?), bi od poti imeli kaj malo. Morda pa je bistvo pohoda v gore pot z vsemi zanimivostmi ter preprekami in ne vrh, od koder je lep razgled. Iz »prejšnjih« časov se spomnim kolegice, ki je rekla, da je bila hoja v hribe gotovo lepa, a da se najbolj spomni, kako so jo žulili gojzarji. Kakšna škoda takšne poti ne glede na čudovit razgled na vrhu!

Nekako tako je tudi v šoli. Ni pomembno samo doseči cilja, zapisanega v učnem načrtu, ampak je pomembna tudi pot, po kateri pridemo do njega. In prav od te poti je odvisno, ali bo znanje na koncu povezano, dolgotrajno, da bo poleg zapomnjenega razvita še kakšna veščina, ki bo učencem v življenju prišla prav. Včasih slišim učitelje, ki tarnajo, da so dali vse od sebe, da bi učenci čim več znali, da bi dijaki kar najbolje naredili maturo ... Cilj je bil mogoče pravi, a ni bila prava pot. Mogoče ubrana učna strategija ali pa oblika dela nista bili najbolj učinkoviti. Ali pa si je učitelj na svoja pleča naložil preveč bremena, ki ni njegovo; pri učenju je namreč velik del odgovornosti tudi na učencu. Učitelj ne more namesto dijaka narediti mature, lahko pa mu pomaga zgraditi pot do nje! Preprosto.

A pustimo to in si pogledjmo vsebino te številke.

Anton Polšak, čeprav tudi v vlogi urednika, sem napisal nekaj o hrvaškem otoku Lošinju. Ni toliko namen odgovoriti na vprašanje, če gre za tipičen kvarnerski ali hrvaški otok, kot za to, da kot avtor spomnim bralca na nekaj naravnih značilnosti in družbenih procesov, ki so značilni za kar večino (naseljenih) hrvaških otokov. Ker te otoke verjetno obiskuje ali na njih dopustuje kar nekaj slovenskih učiteljev (in seveda učiteljic!), bi mogoče imelo smisel tovrstne izkušnje vključiti tudi v šolski pouk. Kolegi z Geološkega zavoda s prvopodpisanim Mitjo Janžem so avtorji prispevka o podzemni vodi v Sloveniji, ki je pri nas daleč največji vir pitne vode. Logično in berljivo zastavljen članek vsekakor priporočamo v branje. Enako velja tudi za vse naslednje prispevke. Najprej je tu prispevek Tanje Golob o uporabi geografskih informacijskih sistemov pri pouku geografije v srednjih šolah. Avtorica predstavlja brezplačen in javno dostopen program Quantum GIS s podrobno razčlenjeno učno pripravo. Sledita še dva prispevka iz šolske prakse. O izkušnjah z vrstniškim vrednotenjem se je podrobneje razpisala Katarina Bola Zupančič, ki to dejavnost uspešno uvaja že nekaj let in ugotavlja, da stvar deluje. Evelina Katalinič je napisala članek o aktivni metodi sodelovalnega učenja s pomočjo delovnih listov v obliki domin, kar je bilo še nadgrajeno s samoevalvacijo. Vsaj še en članek se konkretno dotika šolskega dela; to je prispevek Igorja Lipovška o tvitanju kot učni dejavnosti. Avtor na izbranih primerih lepo pokaže realne in smiselne možnosti, kdaj in za kaj uporabiti tvitanje. Sledi še intervju s profesorjem dr. Jurijem Kunaverjem; Igor Lipovšek je še vedno vsestransko aktivnemu kolegu postavil nekaj bolj ali manj klasičnih vprašanj, a je na nekatere dobil zelo zanimive in iskriave odgovore, ponekod že dokaj osebne. Saj taki tudi morajo biti — intervju ni nujno znanstvena razprava, ampak gre bolj za osebni razmislek in mnenja o vprašanem. In končno, tudi iz osebnega pogleda cenjenega intervjuvanca se razbere njegov širok pogled na svet. To pa je tudi že (skoraj) vse; seveda v reviji najdete tudi aktualne novice, ki so bile nekoč v zadnjem delu revije, sedaj pa bi jih moral omeniti najprej, saj so na začetku. Zanje se trudi Igor Lipovšek. Če česa tu ni, bo pa zagotovo na geolisti!

Želim vam prijetno branje!

Dr. Anton Polšak

Zavod RS za šolstvo
anton.polsak@zrss.si